Contributed by Stop de Oven
vrijdag, 09 augustus 2013 - Last Updated vrijdag, 09 augustus 2013

Er is nieuws in het dossier van de verbrandingsoven van Kampenhout-Sas, en helaas is het geen goed nieuws. Het grondwettelijk hof heeft een artikel van de wetgeving over ruimtelijke ordening vernietigd. Het deed dat in een zaak aangespannen door de initiatiefnemers van de oven.

Sinds begin dit jaar is er een ruimtelijk uitvoeringsplan in voege dat de bouw van de oven onmogelijk maakt. De beslissing van het grondwettelijk hof maakt dat dit uitvoeringsplan vermoedelijk zal vernietigd worden.

Dat zal wellicht pas ergens volgend jaar gebeuren, en intussen blijft het uitvoeringsplan van kracht en kan de oven er dus niet komen.

Wat er daarna gaat gebeuren is nu echter plots een heel stuk onduidelijker geworden.

Het dossier is er met deze nieuwe wending niet eenvoudiger op geworden. Toch hebben wij een inspanning geleverd om de feiten op een rijtje te zetten, een analyse te maken van de impact op het dossier, en een blik in de toekomst te werpen naar wat ons te wachten staat.

Wij willen U vriendelijk uitnodigen om deze analyse grondig te lezen.

Het is niet realistisch om een goed inzicht te hebben in het dossier aan de hand van wat er in de pers verschijnt.

Toch is belangrijk dat U zich bewust bent van de nieuwe situatie. Temeer omdat de duidelijkste conclusie van de recente ontwikkelingen is dat we U in de toekomst weer wat meer zullen nodig hebben.

Gaat U er dus even rustig bij zitten, dan vertellen wij wat er precies is gebeurd.

Het PRUP Kampenhout-Sas

In januari van dit jaar werd het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan (PRUP) Kampenhout-Sas goedgekeurd. Dat specifieke uitvoeringsplan duidt Kampenhout-Sas aan als 'bijzonder economisch knooppunt'. Als gevolg hiervan worden er bijkomende industriegronden aangesneden en is er ook de belangrijke bepaling dat afvalverbranding wordt uitgesloten in het hele industrieterrein.

Het PRUP is de praktische invulling van het Ruimtelijk Structuur Plan Vlaams-Brabant (RSVB), dat op zich dan weer een lokale vertaling is van het Ruimtelijk Structuur Plan Vlaanderen (RSV).

Waar structuurplannen, zowel het RSV voor Vlaanderen als het RSVB voor onze provincie, louter richtinggevende beleidsdocumenten zijn, is een uitvoeringsplan wel bindend.

Met andere woorden, toen het PRUP Kampenhout-Sas eerder dit jaar in werking trad, was het op slag niet meer mogelijk om op Kampenhout-Sas een verbrandingsoven te bouwen.

De Raad van State

Na de goedkeuring van het PRUP Kampenhout-Sas hebben de initiatiefnemers twee zaken aangespannen voor de Raad van State:

Ze vragen om de vernietiging van het PRUP Kampenhout-Sas

Ze vragen om de vernietiging van het addendum van het RSVB

Het PRUP Kampenhout-Sas is het plan dat de komst van de oven onmogelijk maakt.

Dat plan is de praktische invulling van een gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaams-Brabant, het zogenaamde addendum. En ook die herziening wil Recover Energy vernietigd zien.

Beide zaken zijn lopende voor de Raad van State, en in beide zaken is Stop de Oven tussengekomen.

Gezien de doorlooptijd van de procedures voor de Raad van State kan het nog een jaar duren eer er een uitspraak is in deze zaken.

Het Grondwettelijk Hof

Naast hun zaken bij de Raad van State zijn de initiatiefnemers ook naar het grondwettelijk hof getrokken. De inzet van hun zaak daar was de schorsing van artikel 7.4.1/2 van de Vlaamse Codex

Ruimtelijk Ordening (VCRO).

Dat bewuste artikel regelt een alternatieve procedure voor het Milieu Effecten Rapport (MER) bij ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Het idee van de overheid was om ruimtelijke uitvoeringsplannen waar een MER voor nodig is sneller te kunnen behandelen door onderdelen van het MER mee op te nemen in de procedure, in plaats van in een aparte MER procedure.

De overheid noemt deze alternatieve procedure het 'integratiespoor' en ze dient om haar eigen uitvoeringsplannen sneller door de administratieve molen te krijgen.

In september 2012 had de Raad van State in het zogenaamde arrest Peleman al geoordeeld dat heel dat idee van het integratiespoor niet deugde.

De Raad van State was van oordeel dat het niet kon dat ruimtelijke uitvoeringsprojecten aan andere regels moeten voldoen dan andere projecten, en was bezorgd dat de procedure niet dezelfde inspraakgaranties kon bieden.

Nu heeft het grondwettelijk hof deze redenering gevolgd. Maar, waar het vonnis van de Raad van State alleen van toepassing is op de zaak waar het toen om draaide, heeft het grondwettelijk hof nu in een moeite dat artikel vernietigd.

Dat wil zeggen dat alle ruimtelijke uitvoeringsplannen die via het integratiespoor zijn gerealiseerd (waaronder dus het PRUP Kampenhout-Sas) er gekomen zijn met een procedure die nu als ongrondwettelijk staat geboekt.

En dat wil ook zeggen dat wie naar de Raad van State stapt om zo een uitvoeringsplan van het integratiespoor te laten vernietigen met een aan de zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gelijk zal krijgen.

De uitspraak van het grondwettelijk hof is een goede zaak

Hoewel de gevolgen voor ons minder positief zijn mogen we niet uit oog verliezen dat de uitspraak van het grondwettelijk hof een goede zaak is.

Het hof schorst het bewuste artikel in de Vlaamse Codex Ruimtelijk Ordening (VCRO) omdat er "op

onevenredige wijze afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid tot inspraak van bepaalde belanghebbenden bij de totstandkoming van de betrokken ruimtelijke uitvoeringsplannen".

Met andere woorden, het hof is van mening dat dit artikel het principe 'iedereen gelijk voor de wet' met voeten treedt.

Als dat zo is, en wie zijn wij om de interpretatie van het hof in twijfel te trekken, dan kunnen we deze beslissing alleen toejuichen. Het grondwettelijk hof is een van de hoekstenen van onze rechtstaat, en we kunnen ons alleen verblijden over het feit dat ook in 2013 er nog ruimte is om de wetgever terug te fluiten als wetgeving niet strookt met de basisbegrippen van onze democratie.

We mogen ook niet uit oog verliezen dat de overheid hier een procedure op poten heeft gezet om haar eigen ruimtelijke uitvoeringsplannen snel goedgekeurd te krijgen. En dat ze daarbij het inspraakrecht van iedereen, dus ook van de gewone burger, met voeten treedt.

In die zin is het arrest van het hof dan ook positief.

De gevolgen van het arrest van het grondwettelijk hof

Door dit arrest staan alle ruimtelijke uitvoeringsplannen die via het integratiespoor zijn gerealiseerd op losse schroeven.

Voor ons wil dit zeggen dat het PRUP Kampenhout-Sas wellicht zal sneuvelen in de handen van de Raad van State wanneer die daar over zal oordelen.

Daar het PRUP het instrument is dat ons zekerheid gaf dat de oven er niet kan komen, zal die zekerheid dan ook ophouden te bestaan samen met het PRUP.

Concreet kan, vanaf het ogenblik dat het PRUP is vernietigd, Recover Energy weer trachten een vergunning te krijgen voor hun verbrandingsoven.

Zoals we eerder al aanhaalden kan het nog wel een jaar duren vooraleer de Raad van State uitspraak doet, en het PRUP naar alle waarschijnlijkheid zal vernietigen.

De trukendoos van Recover Energy

Het arrest van het Grondwettelijk Hof is dus principieel wel een goede zaak omdat men er op toeziet dat onze regelgeving compatibel is met onze grondwet . Dit soort van rechtzaken is voor de modale burger echter een ongrijpbaar (en onbetaalbaar) instrument en iedereen voelt met zijn ellebogen aan dat dit louter juridische spitstechnologie is van enkele vermogende individuen die hun eigen plannen er absoluut willen doorduwen.

Recover Energy schikt zich hier maar wat graag in de slachtoffer rol omdat hun ‘recht op inspraak’ geschonden is, maar kunnen op weinig sympathie rekenen.

Wie het dossier heeft gevolgd is nog niet vergeten dat ze meer dan 10.000 bezwaarschriften naar de prullenbak verwezen door hun vergunningsaanvraag in te trekken, en een andere aanvraag in te dienen onder de zogenaamde ‘bijzondere procedure’.

Die bijzondere procedure maakte niet alleen al die bezwaarschriten bij de eerste aanvraag een maat voor niks, het zette ook de gemeente Kampenhout buiten spel daar in de bijzondere procedure het niet de gemeente is (zoals in de normale procedure) maar de provincie die de stedenbouwkundige vergunning aflevert.

We moeten constateren dat Recover Energy er geen enkel probleem mee heeft het recht van inspraak te schenden of te belemmeren wanneer dit in "hun" kraam past.

Wat blijft er nog overeind?

Wanneer het PRUP sneuvelt is niet alles verloren. De passage dat afvalverbranding wordt uitgesloten staat ook in het RSVB. Hoewel Recover Energy de Raad van State ook het RSVB wil laten vernietigen is het heel wat minder evident dat dat ook daadwerkelijk zal gebeuren.

Bovendien bevestigt de tweede herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen dat afvalverbranding niet thuishoort in Kampenhout.

Anders dan het PRUP zijn dit echter geen bindende beleidsdocumenten, en kunnen de politici dus eigenlijk nog doen wat ze willen.

Naast de beleidsdocumenten en wetteksten, en minstens even belangrijk, zijn wij er natuurlijk ook nog. De burger: Stop de Oven en jullie allemaal.

Wij plannen om te blijven doen wat we nu al meer dan 5 jaar doen: bewijzen dat niet alles te koop is in onze maatschappij, en de oven stoppen.

Wat is de nieuwe strategie?

Zonder een PRUP dat de komst van de oven onmogelijk maakt, zullen we nooit rust kennen. Onze eerste prioriteit moet dus zijn om zo snel mogelijk een nieuw PRUP op poten te krijgen. Dat PRUP moet opgesteld worden met de volledige plan-MER procedure, zodat het niet vatbaar is voor een zelfde vernietiging.

Helaas kunnen we dat niet zelf, het is de provincie Vlaams-Brabant die bevoegd is om het PRUP op te stellen, en dat ook moet doen.

Wij zullen niet nalaten om hen daartoe op te roepen, maar we willen U bij deze al vragen om ook uw gedeputeerde te contacteren. Meer info kan U vinden onderaan dit bericht.

Een nieuw PRUP zal echter niet kunnen gerealiseerd worden vooraleer de Raad van State haar uitspraak doet. En dan wordt het al dan niet vergunnen van een verbrandingsoven opnieuw een zaak die zich vooral op politiek niveau afspeelt.

Het is dus van essentieel belang om uw politieke vertegenwoordigers te laten weten dat U op hen rekent om geen vergunning af te leveren voor dit project, en op die manier de druk op te voeren.

Dit moet U doen

Stap 1

Contacteer uw gedeputeerde of provincieraadslid om hen aan te manen zo snel mogelijk werk te maken van een nieuw PRUP.

U kan een voorbeeld email of brief vinden op onze website: stopdeoven.be/template/prup

Stap 2

Contacteer uw gemeenteraadslid, schepen, burgemeester, provincieraadslid, gedeputeerde, parlementslid, minister, of een andere vertegenwoordiger van uw politieke partij om hen duidelijk te maken dat dit project onvergunbaar is en moet blijven.

U kan een voorbeeld email of brief vinden op onze website: stopdeoven.be/template/vergunning

Stap 3

Maak van Stap 1 en Stap 2 een maandelijkse gewoonte

Het arrest van het grondwettelijk hof heeft het dossier grondig door elkaar geschud. We staan er een stuk minder goed voor als voor het arrest, maar een stuk beter dan pakweg drie jaar geleden.

Net zoals toen kunnen we ook nu het tij alleen keren door met velen aan dezelfde kar te trekken. Nu de strijd weer naar het politieke niveau wordt getrokken is het essentieel dat we allemaal ons Stop de Oven vuur weer wat aanwakkeren.

U hoort nog van ons. Intussen alvast bedankt om uw politici te contacteren.

Met vriendelijke groeten,

Stop de Oven